

Sedela sem na tleh ob kavču in spremljala vsak Klarin dih. Mamica mi je pripovedovala o dekličinem otroštvu in s tem o bolezni in zdravljenju, ko se je Klara začela prebujati. To je bil trenutek, ko ji je mamica lahko dala potrebna zdravila, a ona se je temu upirala. Videla sem, da je požiranje od nje terjalo zelo veliko napora. Klara je začela sporočati mamici, da je žejna, spet drugič, da je lačna ... Mamica ji je skušala ustreči s čajem, a ga je večina stekla po pižami ... Čudila sem se, od kod Klari toliko silne energije, in se spraševala, kaj želi sporočiti s svojim vedenjem. Ko sem to opazovala, tudi sama nisem vedela, kaj naj storim. Kako naj bom staršem v oporo? V tistem trenutku so mi še kako prav prišle informacije in usmeritve koordinatorke oskrbe, da sem zmogla ostati mirna. Umikala sem stvari, ki so bile deklici na dosegu roke, in ji dajala jasna sporočila. Mamina stiska se je risala na njenem obrazu in se je s trajanjem vedenjskega izbruha večala. Nič ni pomagalo. Na koncu je povsem nemočna obsedela na kavču. Ne, ne morem si predstavljati tega, kar je doživljala v svoji nemoči, ko ni mogla pomagati lastnemu otroku; ko je v svoji bolečini umikala pogled od otroka, ki ga ljubi ... Na koncu je Klara odnesla v njeno posteljo in zdelo se je, da je izbruh mimo, da bo izčrpana zaspala, a temu ni bilo tako. Še nekaj časa je minilo, preden je utrujena omagala. Ostala sem z mamico, ki je ubesedila svoje skrbi. Zdelo se je, da je vse, kar potrebuje, le to, da jo slišim. Za hip sem lahko zaslutila bolečino staršev, ki bi se radi poslavljali od otroka, a se v skrbi zanj ne morejo ... Ko sem odhajala, je v meni odmeval Klarin 'adijo'. Nisem slutila, da je bilo to najino slovo.

Če sem na začetku zapisala, da je to spremljanje predstavljalo izziv zame, sedaj vem, da je bilo darilo. Spremljanje, ki mi je bilo namenjeno, je bilo dar, ki je obogatil moje življenje za nova spoznanja o sebi, o ljubezni in ne nazadnje o življenju. Neizmerno sem hvaležna, da sem smela biti učenka v ponižnosti pred Življenjem, ki je, in sprejeti, kar le Življenje daje življenju. ■

Branje: ne s prisilo, ampak s psom

✍ Tina Šifrer

Učitelji se zavedamo, da so dobro razvite bralne spretnosti pomemben temelj za vsako nadaljnje učenje. Kdor veliko bere, veliko ve. Spretni bralci dobro razumejo prebrano in se hitreje učijo. Ampak dober bralec ne postane odličen kar čez noč. Svoje bralne veščine razvija že od malih nog.

Začne se s pravljicami, ki jih prebirajo starši, stari starši, pa tudi starejši bratje in sestre. Otroci jih obožujejo in komaj čakajo, da bodo sami znali brati. Ob vstopu v šolo pa se začnejo osamosvajati tudi na področju branja. Od njih kar naenkrat pričakujemo, da berejo sami. Pričakujemo, da berejo veliko. Vendar otroci radi počnejo tiste stvari, ob katerih občutijo ugodje. Zato moramo najti pot, da bo branje otrokom predstavljajo izziv in prijetno izkušnjo. Tu pa se pogosto zatakne. Otroci, zdaj že učenci, neredko začnejo na branje gledati kot na prisilo, obveznost, ki jo morajo dnevno opravljati. Kaj kmalu pozabijo, da so pravljice zabavne in nas potegnejo v poseben svet, kjer se razbohota naša domišljija. Na tej točki imamo dve možnosti: ali pustimo učencu, da v obveznem branju sčasoma le najde svoj smisel (in tvegamo, da ga nikoli ne bo), ali pa mu branje osmislimo mi, odrasli. V svojem tretjem razredu sem se odločila za drugo možnost – učencem sem ponudila udeležbo pri interesni dejavnosti Bralne urice s psom.

Imam srečo, da je moj 7-letni zlati prinašalec Ajk že od malih tačk ljubitelj otrok. Do njih je še posebej nežen in potrpežljiv. Že odkar se strokovno ukvarjam z otroki, sem si želela, da bi ga lahko vključila v učni proces. Vendar ga k pouku nisem želela pripeljati, saj njegove prisotnosti nisem hotela nikomur vsiljevati. Zato sem dolgo premišljevala, kakšne bi bile lahko druge možnosti, in se po tehtnem premisleku odločila, da ga enkrat tedensko ob popoldnevih pripeljem v šolo k interesni dejavnosti.

Potek dela

Ne, ne gre za terapijo s psom. Tako kot imajo nekateri učitelji v razredih zajčke, hrčke, paličnjake, želve ali ribe, imamo mi psa. Pes je v našem primeru zgolj motivacijsko sredstvo, tisti, ki otroke pritegne k popoldanskemu zbiranju ob knjigah. Kaj več bi si še lahko želeli? Kljub temu pa s svojo prisotnostjo tudi pozitivno vpliva na otroke, saj se jih vedno razveseli in otroci to prepoznajo. Prija jim tudi občutek božanja mehke dlake in dejstvo, da si Ajk zelo želi njihovih dotikov; če povem po domače: rad se *crklja*. Ne moti ga objemanje, prijemanje za rep, ušesa, tipanje smrčka, blazinic na tačkah, skratka, v šoli je našel svoje poslanstvo. Kakršen lastnik, takšen pes.

Dejavnost sem skrbno zasnovala in jo predstavila staršem na prvem roditeljskem sestanku. Nato sva z Ajkom začela hoditi v človeško šolo, kjer se nama vsakič pridruži pet otrok iz tretjega razreda. Udeleženci so le učenci iz mojega razreda, saj bi sicer isti otroci preredko prišli na vrsto in ne bi mogla

spremljati njihovega napredka. Učenci se vsak teden sproti vpišejo na seznam na vratih učilnice, če se želijo udeležiti bralnih uric, zato takšno branje zanje ne predstavlja nikakršne obveznosti ali prisile. Pridejo, kadar se za to odločijo. Nekateri prihajajo skoraj vsak teden, drugi enkrat mesečno.

Bralne urice potekajo po ustaljenem redu, saj rutina otrokom predstavlja občutek varnosti. Drugačno je bilo le prvo srečanje, ko so Ajka najprej spoznavali. Otroci so ob fotografijah izvedeli, kako je odraščal, pogovorili

branje, je smel, če je želel, počepniti k Ajku in brati ob njem. Ostali so med poslušanjem sedeli na svojih stoli. Skupine so številčno omejene ravno zato, da vsi otroci večkrat pridejo na vrsto za branje. Interesna dejavnost traja polno uro (60 minut), zato vsak učenec skupno bere približno 10 minut. Gre za glasno branje, kar ima dodatne pozitivne učinke. Pomembno je, da otroci berejo razločno in z glasom skušajo pritegniti ostale poslušalce. Ob poslušanju lahko spremljam, v kolikšni meri besede preberejo pravilno

na besedo. Hkrati spoznavajo, da z vpijetjem ne dosežejo ničesar, in se naučijo, da se morajo najprej umiriti, če hočejo delovati odločno.

Zlati prinašalec je prinesel veselje do knjig

Interesno dejavnost sem letos izvajala prvič, saj sem svojo poklicno pot ravno začela. Že po prvem letu je imela pozitivne učinke. Učenci so postopoma poglobljali veselje do branja, kar je bil osrednji cilj interesne dejavnosti.

Na prvih bralnih uricah so prebrali vsak po eno stran, na zadnjih pa so se že prerekali, kdo bo bral več. Samoinicativno so začeli prinašati svoje knjige, ki smo jih prebirali. Napredovali so tudi v hitrosti branja, artikulaciji besed in v stavčni intonaciji. Starši so poročali, da ti isti otroci, ki imajo pse doma, berejo tudi njim. Spet drugi so na kup zbrali svoje plišaste živali in jim prebirali zgodbe.

Učenje hodi z roko v roki z vzgojo in tako je bilo tudi v našem

primeru. Bralne urice je obiskovala učenka, ki se je sprva bala psov. Ob pomoči vrstnikov, knjig in sproščene-ga druženja se je njen strah zmanjšal, skoraj že razblinil.

Stranski učinek zame, učiteljico, pa je bilo spoznavanje učencev. Učilnice postajajo vedno bolj natrpane. V moji sedi 24 učencev in pogosto komu od vzamem besedo, saj ni časa za dolg pogovor z vsakim. Na bralnih uricah pa smo se družili v majhnih, naključno sestavljenih skupinah in si lahko povedali marsikatero zgodbo, ki ni zapisana v knjigah. S tem se je naš odnos poglobljal, branje nas je združevalo. ■

smo se o zgodovini in razvoju psov ter o pomenu različnih pasem. Nato smo se posebej poglobili v pasjo govoric. Varnost je na prvem mestu, zato je bila moja dolžnost učence seznaniti, kdaj pes potrebuje trenutek zase in kako jim to pokaže. Pogovorili smo se o tem, da se pes v veliki meri odziva na naše vedenje: če na primer cvilimo in skačemo okrog psa, se bo ta gotovo vznemiril. Šele nato so ga spoznali поблиže, z dotikom.

Nadaljnje urice so potekale tako, da so učenci izmenjaje brali knjigo. V prvih je bil glavni junak pes, kasneje smo izbor razširili. Vsak, ki je bil na vrsti za

oz. si jih izmišljujajo, izpuščajo črke ali celo besede. Vendar otrok pri branju načeloma ne popravljam. Pomagam jim le, če se jim kje zatakne. To počnem zato, ker je moje glavno vodilo, visoko nad vsemi drugimi, spodbujanje veselja do branja. Učenci v tretjem razredu se šele učijo brati in delajo veliko napak, zato bi jih z nenehnim popravljanjem zagotovo odvrčala od knjig. Ostalim bralnim veščinam se tako ali tako posvečamo pri pouku.

Ob koncu vsake ure učenci Ajka nagradijo z nekaj priboljški. Ker je zelo učljiv, zna veliko 'trikov' in otroci so navdušeni, ko jim uspe, da jih uboga